

MIRANDA LIU © Suha Péter

PABLO HERNÁN BENEDIT © Károlyi Vikas

CHARLOTTE SALUSTE-BRIDOUX © William Mouraoux

concerto
BUDAPEST

MAGYAR KINCSEK IFJÚ HEGEDŰVIRTUÓZOK

PESTI VIGADÓ
2018.04.25. 19.30

HUBAY JENŐ

III. (g-moll) hegedűverseny, op. 99

1. Introduction quasi Fantasia / 2. Scherzo / 3. Adagio / 4. Finale

VERESS SÁNDOR

Hegedűverseny

1. Aria: Andante / 2. Cadenza orchestrale: Andante rubato /

3. Finale: Allegro molto

– szünet –

JOACHIM JÓZSEF

II. (d-moll) hegedűverseny, op. 11 („Konzert in ungarischer Weise“)

1. Allegro un poco maestoso / 2. Romanze: Andante /

3. Finale alla Zingara: Allegro con spirito

Közreműködik: **Miranda Liu, Pablo Hernán Benedí,**
Charlotte Saluste-Bridoux – hegedű

Concerto Budapest

Vezényel: **Keller András**

KELLER ANDRÁS ÉS A CONCERTO BUDAPEST

A Concerto Budapest Magyarország egyik vezető nagyzenekara, történelmi múlttal és a fiatal zenészek dinamizmusával. Nagyívű műsorszerkesztésével elkötelezetten képviseli a progresszív és sokszínű, egyedülálló repertoárt, mely a közkedvelt mesterművektől a legújabb, XXI. századi kortárs darabokig terjed. Vendégei olyan világhírű művészek, mint Gidon Kremer, Gennagyij Rozsnyavszkij, Jevgenyij Koroljov, Boris Berezovsky, Isabelle Faust vagy Sir James Galway. Művészeti igazgatója 2007 óta a Liszt- és Bartók-Pásztory-díjas, érdemes művész, Keller András, a Keller Quartet alapítója. A világszerte elismert hegedűművész, karmester 2016-tól a prominens, londoni Guildhall School of Music and Drama hegedűprofesszora.

MIRANDA LIU

A sokszoros nemzetközi versenygyőztes 21 éves hegedűművész a közönség és a kritikusok elismerését egyaránt kivívta tökéletes és briliáns technikájával, lenyűgöző előadásmódjával. Több száz koncertet adott szólistaként, kamarazenészként és koncertmesterként a világ számos országában. Szólistaként olyan zenekarokkal lépett fel többek között, mint a New World Symphony, a Las Vegas Philharmonic, a Norddeutsche Philharmonie Rostock vagy a Philharmonie Salzburg. Summa cum laude diplomáját a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen Perényi Eszter osztályában szerezte, és jelenleg az intézmény legfiatalabb doktorandusza. 2016 szeptembere óta a Concerto Budapest Szimfonikus Zenekar egyik koncertmestere.

PABLO HERNÁN BENEDÍ

Spanyol hegedűművész; 1991-ben született Madridban. Tanulmányait a San Lorenzo-i Konzervatóriumban kezdte, majd 2009-ben Londonba költözött, ahol David Takeno irányításával a Guildhall School of Music and Drama növendéke lett. 2011-ben a Martin Musical Ösztöndíj Alap és a Juventudes Musicales is tanulmányi ösztöndíjban részesítette. Pablo Hernán játszott többek között a Simón Bolívar Zenekarban, az Orquesta Iberoamericanában és az Európai Cameratában. Kamarazenészként tagja napjaink egyik legizgalmasabb arculatú vonósnégyesének, a Chiaroscuro Quartetnek; az Isimsiz triójával pedig a Barbican és a Royal Festival Hall színpadán is fellépett.

CHARLOTTE SALUSTE-BRIDOUX

A még csupán a húszas évei elején járó művésznő tanulmányait az angliai Yehudi Menuhin Schoolban, Natasha Boyarsky irányításával végezte. Részt vett Marie-Annick Nicolas, Oliver Charlier, Paul Roczek és mások mesterkurzusain. Szólistaként szerepelt a londoni Barbican Hallban, a Wigmore Hallban, illetve a Banstead-i Művészeti Fesztiválon. 2007-ben az olaszországi Andrea Postacchini Nemzetközi Hegedűversenyen, 2008-ban pedig a párizsi Léopold Bellan Nemzetközi Zenei és Dráma-versenyen volt díjnyertes.

Ezen a különleges hangversenyen három magyar szerzőtől csendül fel egy-egy magyar, illetve magyaros hangvételű hegedűverseny, ami nem csekély újdonsággal szolgálhat legtöbbszörünknek, hiszen Bartók e műfajban komponált művein kívül talán egyetlen 1950 előtt született magyar hegedűversenyre sem találkozzunk a hangversenytermekben. A három szerző: Joachim, Hubay és Veress magyarsága sem azonos természetű: Joachim német anyanyelvű zsidó családból származik, aki csupán gyermekkorának egy részét töltötte Magyarországon, főleg Pesten; Hubay igazi világpolgár, akit a magyar zeneoktatás ügyében vállalt küldetés hozott vissza végleg Magyarországra (Joachimnak is Berlinben volt tanítványa három évig); az erdélyi Veress pedig politikai emigráns, aki hosszú életének szinte pontosan a közepén váltott hazát. Zenéjük magyar(os) jellege pedig, ha lehet, még sokfélebb: Joachim lényegében a 19. századi európai, leginkább német zenész szemével, Schubert vagy Brahms módjára, koloritként tekint a magyar vagy cigány zeneként azonosított verbunkos-stílusra; Hubay számára ez a stílus szétválaszthatatlanul összeforrott személyes magyarságtudatával; Veress ezzel szemben többek között kiváló népzenekutató is volt, aki Kodály és főleg Bartók nyomán otthonosan mozgott az „autentikus” népzene világában, amely zeneszerzőként is gyakran megihlette. Végül pedig abban is különböznek, hogy amíg Joachim és Hubay elsősorban hegedűművész volt, másodsorban tanár és csak harmadsorban zeneszerző, Veress már egészen fiatalon kiugró tehetségű zeneszerzőnek számított, aki másod- és harmadsorban kiváló népzeneudós és tanár is volt, de koncertező művész sohasem.

HUBAY Jenő III. (g-moll) hegedűverseny

A hangversenyen először Hubay Jenő *III. (g-moll) hegedűversenye* szólal meg, amely 1906-1907-ben keletkezett, Bartók fiatalkori hegedűversenyével szinte egy időben. Ajánlása egykori tanítványának, Vecsey Ferencnek szól, aki még korábban Hubay mesterénél, Joachimnál is tanult. A kompozíció, jól lehet csupán az első tételt jelölte meg „quasi Fantasia”-ként a zeneszerző, a maga egészében fantáziaszerűnek mondható. A mű négy szakaszának rendje szimfóniáéra emlékeztet, ám ezek a részek liszti mintára, szünet nélkül követik egymást és olvadnak össze egyetlen hatalmas, kaleidoszkópszerű, romantikus tétellé. Ez a zene a közhelyeknek ellentmondva kifejezetten frissen hat, rendkívül gondosan és tudatosan van kidolgozva, s mindvégig leköti a hallgató figyelmét. Ha van gyenge pontja Hubaynak, akkor az a rögtönzés-

jelleg, a zenei folyamatok irányainak bizonyos esetlegessége. Ez azonban csak időnként feltűnő; a *Scherzo* szakasz például kifejezetten elbűvölő mérész hangszeres effektusaival és átütő, Dohnányit, sőt már-már Prokofjevet idéző humorával. Igen szellemes a *Finale* álfugatót tartalmazó zenekari bevezetése is. A magánszólám virtuozitása pedig mindvégig lefegyverző: jóllehet nem állíthatjuk, hogy minden hivatkozást nélkülöz, mégis mindig ízléses, könnyed és elegáns – ha tetszik, szeretetreméltó. Egyértelmű, hogy a magyaros elemeket csak szőrmentén alkalmazó versenymű jóval magasabb rendű értéket képvisel, mint a szerző gyakrabban hallható Csárdajelenetei.

VERESS Sándor Hegedűverseny

Veress Sándor egy korábbi, egytétéles kompozíciójának felhasználásával 1939-ben, Londonban fejezte be egyetlen, Végh Sándornak ajánlott hegedűversenyének eredeti, kéttétéles változatát. Ezt még ugyanabban az évben, Amszterdamban be is mutatták. Kevéssel az 1948-as magyarországi bemutató előtt azonban Veress új II. (átvezető) tételt komponált hozzá, amelyben azonban a szólóhegedű nem játszik, így a szerző zenekari kadeneciának nevezi. A háromtétéles, végleges változat budapesti bemutatójának szólistája Garay György volt, az előadást Somogyi László vezényelte.

Ebben a hegedűversenyben a magyaros jelleg elsősorban éppen a II. tétel sirató-hangvételében mutatkozik meg. A nyitótétel, amely az 1937-es, egytétéles Ária átvétele, nem más, mint egyetlen, 14 perces dallam – ahogyan egy ízben Veress svájci tanítványa és tisztelője, Heinz Holliger jellemezte, jóllehet a tétel ívét két részre osztja egy rögtönzés jellegű belső kadencia. A zárótétel lendületes táncfűzér, amely azonban népzenei minták és Bartók hatása nyomán metrikai szempontból állandó változásban van, s a melyet hatalmas, szenvedélyes cadenza koronáz meg. Egy külföldi lap számára a magyar zenei életről írott körképében Ligeti György felhívja a figyelmet arra, hogy „Veress nemes dallamai tágasak, szabad levegőt árasztanak”, zenéje első hallásra mégis nehezen megközelíthető, s csak a vele történő közelebbi megismerkedés vezet arra a hirtelen felismerésre, hogy „egészen nagyszabású zenéről” van szó, amely „telve van rejtett szépségekkel”. Az általa felhozott három példa egyike éppen a *Hegedűverseny*.

JOACHIM József II. (d-moll) hegedűverseny

Joachim József II. *hegedűversenyének* eredeti megjelölését legpontosabban talán „magyaros hegedűversenyként” fordíthatjuk magyarra. Korának kiemelkedő hegedűművésze és talán legnagyobb hatású zenepedagógusa sokkal inkább Schumann és Brahms, semmint „földije”, Liszt hívének számított; a bővített szekundlépésekben tobzódó, magyaros hangja inkább a kor által kedvelt keleties eszköztárhoz tartozik. S a virtuóz prímásnak a hegedűversenyt átítató megidézése olyan lehetőség, amely ezt a stílust még inkább vonzóvá tehetette egy hegedűvirtuóz, mint akár Liszt vagy Brahms számára. Joachim persze rendkívül kulturált, művelt és elmélyülésre hajlamos művész volt, s ez lépten-nyomon nyilvánvalóvá válik a „magyar” hegedűverseny részleteinek kidolgozottságában, a hangszerelés, a formálás biztonságában és ötletgazdagságában is. (David Hurwitz amerikai zeneíró a romantikus hegedűversenyek szent Gráljának nevezte a darabot.) A művet ugyanakkor valamiféle borongós hangulat hatja át, amely szerzőjét általában is jellemzi, részben talán éppen Schumann hatására. Maga Joachim pszichologizáló zeneként jellemezte saját stílusát.

A háromtételes, meglehetősen terjedelmes hegedűversenyt fiatalon, 26 évesen komponálta, bemutatójára három évvel később került sor Hannoverben, majd egy évvel később Bécsben többször is eljátszotta. A rettegett zenekritikus, Eduard Hanslick ez alkalommal nevezte őt a világ legnagyobb élő hegedűművészeének; erről a műről azonban óvatosabban nyilatkozott, pontosabban terjedelmére, bonyolultságára és elképesztő virtuozitására hivatkozva kitért az elől, hogy egyszeri meghallgatás nyomán értékelje. Maga Joachim viszont később is ezt adta elő legszívesebben három versenyműve közül. Bizonyos, hogy elsősorban rendkívüli technikai követelményei, nem pedig a zenei értékek hiánya miatt szorult ki az elmúlt jó évszázadban a hangverseny-repertoárból.

Szöveg: Malina János

2018. május 9. 19.30 / MÜPA

05.09.

FEHÉR ÉJSZAKA **LUCAS DEBARGUE-GAL**
MUSZORGSZKIJ / PROKOFJEV / SOSZTAKOVICS
#Favoritok #Zongoracsillagok bérlet

YOUNG VIRTUOSOS

JENŐ HUBAY Violin Concerto No.3, Op.99

SÁNDOR VERESS Violin Concerto

– intermission –

JÓZSEF JOACHIM Violin Concerto No.2 in d-minor, Op.11

Featuring **Miranda Liu, Pablo Hernán Benedí,**

Charlotte Saluste-Bridoux violin

Concerto Budapest Symphony Orchestra

Conductor **András Keller**

Three violin concertos, three young and extremely gifted violinists under the leadership of András Keller, himself a master of the instrument. These facts alone would make this concert a true festival of the violin. The globally acknowledged Jenő Hubay's *Violin Concerto No. 3* (1907) and his master, József Joachim's *Hungarian style piece No. 2* (1861) are positioned either side of the only concerto for the instrument written by Sándor Veress in 1939, when the maestro – who spent half his life living in Switzerland as an emigre – was still resident in Hungary. Of the three young soloists, the audience of Concerto Budapest are most likely to know Miranda Liu best because she has been concertmaster of the orchestra since September 2016. Charlotte Saluste-Bridoux is also in her early twenties but her CV already boasts several wins at international competitions and important debuts. Spaniard Pablo Hernán Benedí (born: 1991) is around five years older and he, too, is a globe-trotting artist who has reaped significant plaudits in the field of chamber recital, because he plays violin (alongside Alina Ibragimova) in the Chiaroscuro Quartet, source of some of the most intriguing productions of our day.

www.concertobudapest.hu

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

